

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

ROK ZAŁOŻENIA 1905

ZARZĄD GŁÓWNY

00-389 Warszawa, ul. Smulikowskiego 6/8
tel. (22) 318 91 00, 318 92 17, fax (22) 318 92 19
www.znp.edu.pl e-mail: znp@znp.edu.pl

KANCELARIA SENATU

03980200609761
RPW/9688/2022 P zał. 1
2022-04-21 rej. Borczon Szymon

ZPE/022/g/KL/22

Warszawa, 22 kwietnia 2022 r.

*Maciej Pasa
Senacki*

Szanowny Pan

Krzysztof Kwiatkowski

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej

Senatu RP

W odpowiedzi na pismo Komisji Ustawodawczej Senatu RP z dnia 14 kwietnia 2022 r. (BPS.DKS.KU.0401.14.2022) Związek Nauczycielstwa Polskiego przesyła opinię do projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz ustawy – Prawo oświatowe (druk senacki nr 693).

W art. 55 ust. 4 – należy wprowadzić regulację określającą zasady zatrudniania nauczycieli będących obywatelami Ukrainy. Zatrudnienie w charakterze nauczyciela w polskim porządku prawnym wiąże się z zatrudnieniem na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.) – dalej KN.

Natomiast należy mieć na względzie, że pojęcie „nauczyciela” na gruncie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. poz. 583 ze zm.) nie zostało zdefiniowane.

Powstaje więc pytanie o intencje ustawodawcy odnośnie zasad zatrudnienia obywateli Ukrainy na stanowiskach pedagogicznych w oddziałach międzynarodowych. Należy doprecyzować na jakich zasadach to zatrudnienie będzie się opierało – z czym wiąże się zakres uprawnień pracowniczych.

W takiej redakcji przepisu powstawać będzie praktyczny problem z ustaleniem podstawy prawnej zatrudnienia, tj. czy jest nią pragmatyka nauczycielska, czy może art. 15 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.), ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 530 ze zm.), czy też ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1320 ze zm.).

W szczególności należy wskazać jakie wymogi formalne mają zastosowanie, a jakie nie mają, biorąc pod uwagę np. ustawową konieczność formalnego potwierdzenia znajomości języka polskiego.

Związek Nauczycielstwa Polskiego pozytywnie ocenia kierunek projektowanych w ww. ustawie zmian w zakresie kształcenia uczniów i uczennic – uchodźców z Ukrainy.

Jednocześnie przekazujemy stanowisko Prezydium Zarządu Głównego ZNP z 11 kwietnia 2022 r. w sprawie egzaminów zewnętrznych dla uczniów i uczennic – uchodźców z Ukrainy.

Załącznik 1

Z poważaniem

WICEPREZES
Zarządu Głównego ZNP
Krzysztof Buszczyński

Załącznik
do uchwały Nr 9 /2022 Prezydium ZG ZNP z dnia 11 kwietnia 2022 r.
w sprawie przyjęcia Stanowiska
w sprawie egzaminów zewnętrznych dla uczniów i uczennic – uchodźców z Ukrainy

Stanowisko
Prezydium Zarządu Głównego ZNP
z dnia 11 kwietnia 2022 r.
w sprawie egzaminów zewnętrznych dla uczniów i uczennic – uchodźców z Ukrainy

Związek Nauczycielstwa Polskiego, podpisując się pod listem otwartym skierowanym przez środowiska nauczycielskie do premiera Mateusza Morawieckiego i liderów partii politycznych, podziela wyrażoną w nim troskę i głębokie obawy związane między innymi z oceną wiedzy i umiejętności uczniów nieporozumiewających się w języku polskim.

Pojawiające się w przestrzeni publicznej liczne głosy sprzeciwu zdecydowanie negatywnie oceniają pomysł przystąpienia przez ukraińskie dzieci i młodzież do egzaminów zewnętrznych, na zasadach obowiązujących w polskim systemie oświaty. Nie jest to dobre rozwiązanie, a wprost przeciwnie – wykluczające i pozbawiające szanse na równy start w edukacyjną przyszłość.

Prezydium Zarządu Głównego ZNP, podobnie jak wiele innych organizacji i środowisk edukacyjnych, krytycznie ocenia przeprowadzenie egzaminów zewnętrznych dla uczniów i uczennic – uchodźców z Ukrainy, a zwłaszcza obowiązek przystąpienia przez nich do egzaminu ósmoklasisty będącego warunkiem ukończenia szkoły podstawowej i udziału w rekrutacji do szkół średnich. Wyniku tego egzaminu nie można poprawić, a jego rezultat rzutuje na przyszłość edukacyjną młodego człowieka.

Ucniowie, po traumatycznych przeżyciach spowodowanych wojną w ich ojczyźnie, powinni przede wszystkim zaadaptować się w nowym dla siebie środowisku. I w tym powinniśmy im pomóc, wspierając ich w sposób rozważny i mądry. Niestety, niektóre rozwiązania edukacyjne forsowane przez Ministra Edukacji i Nauki, w tym te dotyczące przystąpienia do egzaminów, są bezduszne i dyskryminujące - prowadzą do segregacji w polskich szkołach.

Tysiące dzieci uchodźczych, ponosząc na starcie porażkę na egzaminie, dostaną się do szkół, w których zostaną wolne miejsca, co uniemożliwi wykorzystanie ich potencjału intelektualnego i posiadanych zasobów. Będzie powodować również narastające poczucie krzywdy i niesprawiedliwości edukacyjnej.

Marginalizacja ukraińskich uczniów i uczennic może przynieść negatywne skutki w przyszłości, stanowiąc zagrożenie dla spójności społecznej i naszych wzajemnych relacji.

Prezydium Zarządu Głównego ZNP oczekuje odstąpienia w tym roku od obowiązkowego egzaminu po szkole podstawowej dla dzieci uchodźczych i uregulowania kwestii rekrutacji do szkół ponadpodstawowych, na zasadzie faktycznie równych szans.

PREZES
Związku Nauczycielstwa Polskiego
Zwornik
Sławomir Broniarz